1e Tussentijdse rapportage 2024

gemeente Krimpenerwaard

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave 2
Aanbiedingsbrief 3
Leeswijzer 4
Samenvatting 5
Bestuur en ondersteuning 8
Veiligheid 11
Verkeer, vervoer en waterstaat 13
Economie 16
Onderwijs, sport, cultuur en recreatie 18
Sociaal domein 22
Volksgezondheid en milieu 25
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing 28
Wijzigingen van de begroting 31
Bijlagen 34
Bijlage 1 - Verdeling incidenteel en structureel 34
Bijlage 2 - Reserves en voorzieningen 34
Bijlage 3 - Raadsinformatiebrieven 37

Zaaknummer: 19311280616	**Behorend bij raadsbesluit nr:** 1281837	**Documentnummer:** 1367436

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de eerste tussentijdse rapportage 2024 van de gemeente Krimpenerwaard met als peildatum 31 maart 2024 (conform de financiële verordening). De tussentijdse rapportage bevat een uiteenzetting van de bijstellingen van het beleid en een bijstelling van de budgetten. In deze rapportage is zoveel mogelijk aangesloten bij de inzichten van de doelen en inspanningen die in de begroting 2024 zijn opgenomen. In de rapportage zijn per programma de relevante ontwikkelingen en eventuele budgetafwijkingen toegelicht.

De eerste tussentijdse rapportage is een afwijkingenrapportage tot en met maart van dit jaar. Door de relatief korte periode zijn er weinig mutaties te melden op de ambities en ontwikkelingen. In de gemeenteraad is dat eerder ook aangegeven. Daarom zijn, in afwijking van voorgaande jaren, de collegeprogramma-platen niet meer integraal opgenomen. Relevante afwijkingen op ontwikkelingen per programma zijn uiteraard wel verwoord.

Het blijvende hoge prijspeil van grondstoffen heeft tot gevolg dat de beschikbaar gestelde budgetten onder druk staan. In een voortdurend krappe arbeidsmarkt legt ook het hoge tarief voor inhuur van medewerkers (vanwege vacatures en langdurig verzuim), een extra beslag op de budgetten.

Op 2 juli 2024 wordt de evaluatie van het project Veerstoep gepresenteerd. De financiële gevolgen van deze evaluatie, zijn vooruitlopend, verwerkt in deze rapportage bij programma verkeer, vervoer en waterstaat.

Het proces om te komen tot een structureel sluitende begroting maakt dat de tussentijdse rapportage vooral een financieel technische rapportage is. Het bijstellen van de loonkosten en prijsindexen vragen erom dat het structureel saldo van de september- en decembercirculaire hiervoor ingezet wordt. Daarnaast zijn er diverse voorstellen die gedekt zijn door incidentele middelen. Het totaal van de incidentele aanvragen is hoger dan de budgetruimte. Voorgesteld wordt om het nadelig saldo van de eerste tussentijdse rapportage 2024 van € 896.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve begrotingstekorten.

Met de vaststelling van de eerste tussentijdse rapportage 2024 wordt de meerjarenbegroting 2024-2027 bijgesteld.

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip ir. J. Beenakker

LEESWIJZER

Op 7 november 2023 is de begroting 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze eerste tussentijdse rapportage 2024 wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen over de eerste drie maanden van 2024 die van invloed zijn op de begroting 2024 en de daaraan gekoppelde meerjarenraming. De tussentijdse rapportage is een afwijkingen rapportage. Er wordt, zowel op beleidsinhoudelijke als financiële ontwikkelingen, per programma gerapporteerd. Conform de Financiële Verordening 2023 is de rapportagegrens op € 50.000 gesteld.

Opbouw rapportage

De opbouw van de rapportage start met een aanbiedingsbrief, de leeswijzer en een samenvatting. Per programma is een korte toelichting en het financieel overzicht opgenomen. Het financieel overzicht is onderverdeeld in een tabel met de programmatotalen, de budgetmutaties en de projecten- en investeringsaanvragen. De rapportage wordt afgesloten met het onderdeel wijzigingen van de begroting. Dit is een samenvatting van alle mutaties voor het vaststellen van de nieuwe programmatotalen van de meerjarenbegroting. De bijlagen zijn nadere toelichtingen op de rapportage.

Programma's

Alle programma's kennen een zelfde opzet. Er wordt gestart met een inleidende tekst, met daarin een korte toelichting op de inhoud van het betreffende programma en een toelichting op de belangrijkste gewijzigde ontwikkelingen die we zien voor de komende periode. Vervolgens is het financiële overzicht per programma opgenomen. Het totale werkpakket van de gemeente bestaat uit beleidsspeerpunten en overige, zogenaamde going concern, taken. In het financiële overzicht dat per programma wordt gepresenteerd, zijn de volledige lasten en baten per programma opgenomen.

Cijfers

In de voorgaande rapportages werd gerapporteerd op het niveau van taakveld. Door de scheiding van lasten, baten en reservemutaties en de rapportagegrens van € 50.000, waren de toelichtingen zeer technisch. Als verbetering is in deze rapportage de presentatie van de mutaties van de budgetten aangepast naar programmaniveau. De bedragen in de tabellen van de rapportage zijn x € 1.000. Cijfers worden als volgt gepresenteerd: Voordeel (+) en Nadeel (-).

Per programma is aangegeven of sprake is van mutaties in de incidentele dan wel structurele lasten en baten voor de jaarschijf 2024. De structurele mutaties zijn ook verwerkt in de cijfers van de jaarschijven 2025-2027, die in de begroting moeten worden verwerkt. Deze systematiek betekent dat investeringsbedragen voor *2024* en hieruit voortvloeiende kapitaallasten niet expliciet in het betreffende programma staan opgenomen. De kapitaallasten maken onderdeel uit van de komende jaarschijven in de nieuwe meerjarenbegroting.

SAMENVATTING

Samenvatting

Het saldo van de begroting 2024 is € 230.000. Voorgesteld wordt het nadelig saldo van € 896.000 van deze rapportage te onttrekken aan de bestemmingsreserve begrotingstekorten.

Begroting 2024 (x € 1.000)

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Saldo primaire begroting	230	-217	-10.387	-12.078
Saldo eerste tussentijdse rapportage	-896	1.967	2.124	4.549
Saldo na eerste tussentijdse rapportage	**-666**	**1.750**	**-8.263**	**-7.529**

Het verloop van het saldo van de tussentijdse rapportage is per programma toegelicht. Op hoofdlijnen is het verloop:

Saldo op hoofdlijnen (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
September- en decembercirculaire 2023	1.576	2.667	2.822	4.904
Aanpassing PGB tarief Jeugd	-77	-77	-77	-77
Bijdrage Promen WSW	-23	-84	-124	-138
Bijstellen afschrijvingen Onderwijs huisvesting		133	157	184
Budgetten energie structureel verhogen	-290	-270	-251	-245
Budgetten zwerfafval	58	58	58	58
Dividend Stedin	245			
Financiering crisisbedden	-79	-79	-79	-79
Gebiedsprocessen				206
Groencontract ruwgras	-50	-50	-50	-50
Implementatie financiële applicatie	-227	83	83	83
ODMH - asbest	-233	-233	-233	-233
Omgevingsprogramma woningbouw	-200			
Onkruidbestrijding op verharding	-200	-200	-200	-200
SDV vroegsignalering Septembercirculaire	-95			
SJP-2024 aanpassen reguliere peuteropvang	-65	-65	-65	-65
Uitvoeringskosten monumenten	-83			
Wachtgeld voormalige bestuurders	79	12	-2	1
Aanpassen Loonsom en formatie	-2.023	-600	-600	-600
Verlagen diverse kleine budgetten	154	154	154	154
Schadevergoedingen wegen	100	100	100	100
Aanpassen investeringsvoorstellen scholen	-6	-19	-19	91
Budgetten Wmo en Jeugd 2024	137	0	0	0
Budget Oekraine 2024	400	475	475	475
Saldo overige posten kleiner dan € 50.000	6	-39	-25	-21
Saldo eerste tussentijdse rapportage	**-896**	**1.967**	**2.124**	**4.549**
Incidenteel	-2.427	-	-	206
Structureel	1.531	1.967	2.124	4.343

Programma overschrijdende mutaties

Subsidiejaarplan 2024

Het onderdeel Groepsvoorlichting en Prenataal Huisbezoek van de reguliere subsidie voor HECHT (GGD) kan gedekt worden uit de Brede SPUK Kansrijke start. Het budget kan dus incidenteel met € 32.000 (voordeel) worden verlaagd.

De tariefsverhoging reguliere peuteropvang is het gevolg van een wetswijziging in het ontwerpbesluit kinderopvangtoeslag. De maximum uurprijs kinderopvang is daarin verhoogd en ons subsidietarief was niet voldoende dekkend. Voor 2024 betekent dit een subsidienabetaling van € 64.650 (nadeel) en heeft ook gevolgen voor het subsidieplafond voorschoolse voorzieningen reguliere peuteropvang. Voorgesteld om het subsidieplafond en budget vanaf 2024 structureel verhoogd vast te stellen op € 329.000.

De functie van projectmanager Preventieteam van Kwadraad is bezien in combinatie met de ontwikkeling van de integrale toegang. Deze functie is van wezenlijk belang en moet in 2024 gecontinueerd worden. De salarislasten tot mei 2024 van de huidige projectmanager van het Preventieteam van Kwadraad is als subsidie in 2024 verstrekt. Voorgesteld wordt om een extra subsidie over 2024 te verstrekken van € 70.000. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking aan de Reserve Sociaal Domein. Het structurele effect wordt beoordeeld bij de Kadernota 2025. Door de aanpassing moet het subsidieplafond preventieteam 2024 incidenteel verhoogd worden vastgesteld op € 4.440.336.

Voor een aantal onderdelen van het subsidiejaarplan 2024 zijn de taakvelden aangepast. Dit betreft een budgetwijziging over programma's heen en heeft geen gevolgen voor het saldo van de begroting. De mutatie is verwerkt omdat het aanpassen van het programmatotaal een bevoegdheid is van de gemeenteraad.

Energielasten

De energiekosten voor openbare verlichting en riolering zijn gestegen. De energiekosten worden bepaald door energieverbruik en energietarieven. Voor de openbare verlichting was het energieverbruik in 2023 1.453918 kWh. Het energieverbruik zal de komende jaren afnemen, doordat steeds meer lichtmasten voorzien worden van een LED-armatuur. Deze daling in energieverbruik is verrekend in de meerjarenbegroting. In 2025 en 2026 is deze daling het sterkst, omdat dan vrijwel alle lichtmasten in het buitengebied van een LED-armatuur worden voorzien Het energieverbruik voor riolering was in 2023 1.168876 kWh. Voor riolering geldt dat het energieverbruik per jaar sterk kan fluctueren. Dit hangt af van de weersomstandigheden. In natte jaren, maken de pompen en gemalen meer uren, met een hoger energieverbruik tot gevolg. Dat de energiekosten stijgen, komt door de sterk gestegen energietarieven. Dit geldt voor zowel de openbare verlichting, als de riolering. Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne stegen de energietarieven enorm. De energietarieven zijn daarna weer gedaald. De verwachting is dat de energietarieven de komende jaren in elk geval niet zullen dalen naar het oude niveau. Op dit moment zijn er ook geen signalen dat de energietarieven sterk gaan stijgen. Dit is echter niet met zekerheid te zeggen. Het huidige prijspeil lijkt echter realistisch voor de komende jaren. De verwachte bandbreedte voor de benodigde structurele verhoging van de energielasten, ligt tussen de € 400.000 en € 800.000. De voorgestelde verhoging van € 450.000 (nadeel) bevindt zich aan de onderkant van deze bandbreedte. Er is dus risico op een overschrijding. Indien nodig komen we hier bij de tweede tussentijdse rapportage.

Personeelslasten en inhuur

Op het gebied van personeelslasten en inhuur zien wij een aantal ontwikkelingen.

We zien dat er, verdeeld over wisselende functies, gedurende het jaar vacatures openstaan. Daarnaast hebben we een aantal medewerkers die langdurig zijn uitgevallen door ziekte. Ook moet er voor specialistische kennis en extra worden ingehuurd voor de duurzaamheid en woningbouw. Dit betekent dat we hiervoor vervangend en extra moeten inhuren. Daarbij zien wij ook de tarieven van de vervangende inhuur fors toenemen. Hierdoor kost de vervangende inhuur naar verwachting 10 miljoen euro net als vorig jaar. Van de benodigde 10 miljoen dekken we 8 miljoen uit de loonsom, vacaturegelden en gevoteerde inhuurbudgetten.

We willen blijven inzetten op het realiseren van de gestelde ambities en het op peil houden van onze dienstverlening. Door middel van prioriteren en het (nog) een stap harder zetten als organisatie proberen we deze noodzakelijke meerkosten te beperken. We vragen daarbij echter veel van onze organisatie, waarbij het de vraag is in hoeverre en hoe lang dat verantwoord is. In 2024 voorzien we dat we 8 miljoen kunnen opvangen door te prioriteren in de werkzaamheden en inzet van de daarvoor bestemde budgetten. In deze tussentijdse rapportage vragen we een extra budget van netto € 2 miljoen ter dekking van het resterende bedrag aan.

Los van deze algemene ontwikkeling zien we dat het aantal en de complexiteit van juridische vraagstukken toenemen. Daarbij bestaat het team voor een relatief groot deel uit junior medewerkers. We zijn blij met deze aanwas en zien tegelijkertijd dat hierdoor nog tijd en inzet nodig is voor het goed opleiden van deze medewerkers. Helaas is het ook zo dat er binnen het team sprake is van een aantal langdurig zieke medewerkers en een aantal moeilijk vervulbare vacatures. Vooral door de toename aan complexe dossiers alsook voor het ondersteunen van de junior medewerkers zien we dat de beschikbare formatie ontoereikend is. Er is extra formatie nodig voor de inzet van een extra senior jurist en jurist privaatrecht. Deze extra formatie kan niet wachten tot 2025. Daarom is er een structurele aanvraag opgenomen in deze tussenrapportage en niet, zoals gebruikelijk, in de kadernota. Voorgesteld wordt de formatie te verhogen met 1,3 FTE een structureel bedrag van € 182.500 (nadeel) inclusief overhead dekking.

Naast deze inhoudelijke ontwikkelingen zien we ook effecten van de CAO en andere regelgeving die van invloed zijn op de personeelslasten. Na het vaststellen van de begroting 2024 is de CAO aanpassing 2023 bekend gemaakt. In de begroting was rekening gehouden met 4% stijging. De CAO is hoger vastgesteld. De loonsom van ongeveer 40 miljoen moet daardoor structureel met € 417.500 (nadeel) worden bijgesteld.

In 2022 is de regeling verlofsparen ingegaan. Dat heeft tot gevolg dat we verplicht zijn om voor de toekomstige lasten een voorziening te treffen. Voorgesteld wordt om incidenteel € 450.000 (nadeel), gelijk aan jaarrekening 2023, te storten. Een structurele storting moet gebaseerd zijn op een reële omvang. Na de jaarrekening 2024 kan er een gemiddelde van drie jaar worden bepaald en kan een voorstel worden gedaan voor structurele aanpassing van de begroting.

De mutaties van de budgetaanpassingen personeelslasten en inhuur hebben betrekking op verschillende teams en programma's. De doorbelasting van de lasten geven op de programma's diverse mutaties over dit onderwerp. Op de programma's wordt naar deze paragraaf verwezen voor de toelichting als onderdeel van de totale aanvraag.

Totaal van de aanvragen is € 600.000 structureel en € 1,6 miljoen incidenteel nadeel. Daarvan wordt € 60.000 gedekt uit de reserve egalisatie bedrijfsvoering en € 140.000 uit de reserve omgevingsplannen.

Reserves en voorzieningen

In de bijlage is een overzicht opgenomen met het verloop van het saldo en toelichting van de reserves en voorzieningen. In dit overzicht zijn de mutaties van raadsbesluiten tot en met deze rapportage verwerkt. In deze rapportage is € 1.803.481 toegevoegd aan de reserves en voor de dekking van incidentele lasten bedragen € 2.397.977 onttrokken aan reserves. De reservemutaties zijn per programma en in de bijlage reserves en voorzieningen toegelicht.

BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Dit programma behandelt de overkoepelende taakvelden van het bestuur, de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie en de relatie tussen de burger en het bestuur van de gemeente Krimpenerwaard. Betrokken en betrouwbaar in dienstverlening staan hierin centraal. De gemeente Krimpenerwaard staat voor een uitstekende dienstverlening. Speerpunten zijn betrouwbaar, snel, digitaal waar het kan en op maat waar nodig of gewenst.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor burgerzaken, bestuurlijke samenwerking, ondersteuning van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-32.596	-32.181	-2.617	-34.798	-371	-672	-690
Baten	122.454	125.137	1.935	127.072	2.802	3.027	5.144
Totaal Exploitatie	**89.858**	**92.956**	**-683**	**92.273**	**2.431**	**2.355**	**4.454**
Mutaties Reserves							
Storting	-15.846	-8.729	-250	-8.979	-	-	-
Onttrekking	16.867	9.903	1.123	11.027	221	-22	-
Totaal Mutaties Reserves	**1.021**	**1.174**	**873**	**2.047**	**221**	**-22**	**-**
Programma totaal	**90.879**	**94.130**	**191**	**94.321**	**2.652**	**2.332**	**4.454**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
Budgetten energie structureel verhogen				
De mutatie op de energielasten is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-36	-36	-36	-36
Implementatie financiële applicatie				
Voor de implementatie van de financiële applicatie is een incidenteel projectbudget nodig van € 497.000 (zie toelichting investeringen). De applicatie heeft diverse koppelingen en ICT componenten daarom kan er een bedrag van € 270.000 worden onttrokken de egalisatiereserve ICT als dekking. Voorgesteld wordt het restant van € 227.000 ten laste van het saldo van de rapportage te brengen. Vanaf 2025 zijn de jaarlijkse structurele lasten € 83.000 lager dan nu begroot en worden de incidentele lasten binnen 5-6 jaar terugverdiend.	-497	83	83	83
MJOP ICT 2024-2028				
Voor het uitvoeren van het informatiebeleid en nieuwe projecten MJOP ICT 2024-2028 worden de budgetten incidenteel aangepast. Het saldo van de egalisatiereserve is voldoende om de € 472.500 aanvragen 2024 en 2025 te dekken. Voor de verwachte structurele lasten verhoging van € 105.000 wordt uitgegaan dat die door besparingen in de huidige exploitatie worden opgevangen.	-270	-203		
September- en decembercirculaire 2023				
In de raadsinformatiebrieven van 3 oktober 2023 en 19 december 2023 is de raad geïnformeerd over de mutaties van de begroting naar aanleiding van de september- en decembercirculaire 2023. Het saldo voor 2024 van deze circulaires bedraagt € 1.576.000 (structureel voordeel). Voor de compensatie van verschillende specifieke uitgaven zijn op verschillende taakvelden lasten opgenomen. De raadsinformatiebrieven zijn als bijlage in deze rapportage opgenomen.	1.576	2.667	2.822	4.904
Wachtgeld voormalige bestuurders				
In de begrotingscijfers vanaf 2024 is op basis van een inschatting van hoogte, duur en mogelijke inkomsten rekening gehouden met de hoogte van de uitkeringen. Op basis van geactualiseerde inkomsten zijn de lasten voor wachtgeld aangepast. Voor 2024 is het voordeel van € 55.000 structureel aflopend naar nihil in 2027.	55	55	20	1
Dividend Stedin				
Stedin Groep heeft het dividend 2023 € 259.000 voordeel en een extra bijdrage van € 13.600 nadeel van Stedin Holding N.V. vastgesteld. Totaal een incidenteel voordeel van € 245.000.	245			
Aanpassen Loonsom en formatie				
De mutaties voor loonkosten, formatie en inhuur zijn toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overschrijdende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking voor dit programma zijn verwerkt in het programmatotaal.	-1.700	-57	-470	-470
Totaal Exploitatie	**-627**	**2.509**	**2.419**	**4.481**

Mutaties Reserves				
Implementatie financiële applicatie				
Zie toelichting exploitatie.	270			
MJOP ICT 2024-2028				
Zie toelichting exploitatie.	270	203		
Wachtgeld voormalige bestuurders				
Zie toelichting exploitatie.	23	-43	-22	-
Aanpassen Loonsom en formatie				
De mutaties voor loonkosten, formatie en inhuur zijn toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overschrijdende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking voor dit programma zijn verwerkt in het programmatotaal.	310	62		
Totaal Mutaties Reserves	**873**	**221**	**-22**	**-**

Investeringen

Budgetmutaties x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Implementatie financiële applicatie				
Activeren van implementatielasten van de financiële applicatie is met dit contract niet mogelijk. Voorgesteld om het gevoteerde investeringsbudget financieel systeem upgrade van € 80.000 af te sluiten. De verwachte kapitaallasten voor 5 jaar vanaf 2025 kunnen vrijvallen.	80			
De Europese aanbesteding van de applicatie financiën is afgerond. Het is een gebruiksovereenkomst geworden voor een gebruiksvriendelijke en op toekomstgerichte internet applicatie. De verwachting is dat dit voor alle gebruikers vereenvoudiging en verbetering van de informatievoorziening gaat opleveren met mogelijke efficiency voordelen.	-497			
Verantwoording zakelijke ritten - Tracking systeem				
Om te voldoen aan de vereiste van een sluitende administratieve verantwoording van zakelijke ritten richting de Belastingdienst. De aanvraag betreft een eenmalige investering € 35.000. De kapitaallasten en abonnementskosten zijn een structureel nadeel voor de exploitatie.	-35			
Totaal mutaties op programma	**-452**			

VEILIGHEID

Binnen het programma Veiligheid staat de gemeente Krimpenerwaard samen met inwoners, bedrijven en partners voor een gemeente die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven. In het veiligheidsdomein heeft de gemeente vooral een regierol. De gemeente kan het echter niet alleen. Naast de hulpverleningsorganisaties, zoals politie en brandweer, hebben bedrijven en inwoners ook een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor onder andere het organiseren van de crisisbeheersing.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor onder andere onze deelname aan de Veiligheidsregio Hollands Midden, handhaving APV en crisisbeheersing.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-5.364	-5.887	3	-5.884	3	3	3
Baten	98	156		156			
Totaal Exploitatie	**-5.266**	**-5.731**	**3**	**-5.729**	**3**	**3**	**3**
Mutaties Reserves							
Storting		-		-			
Onttrekking	32	150		150			
Totaal Mutaties Reserves	**32**	**150**	**-**	**150**	**-**	**-**	**-**
Programma totaal	**-5.234**	**-5.581**	**3**	**-5.579**	**3**	**3**	**3**

Budgetmutaties

Geen budgetmutaties voor dit programma groter dan € 50.000

Investeringen

Geen investeringen voor dit programma groter dan € 50.000

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard samen met inwoners en bedrijven aan een zo goed mogelijk bereikbare en verkeersveilige gemeente voor alle vormen van vervoer. Wij willen een balans creëren tussen bereikbaarheid, omgevingskwaliteit en duurzame mobiliteit. Dit doen wij door het versterken van het netwerk, beter benutten van de bestaande infrastructuur met aandacht voor de verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van het verkeersbeleid en het onderhouden en in stand houden van de wegen, parkeervoorzieningen, openbare verlichting, civiele kunstwerken en de havens.

Ontwikkelingen Verkeer, vervoer en waterstaat 2024

Algemene (landelijke/regionale) ontwikkelingen
Geen ontwikkelingen t.o.v. begroting 2024

Lokale ontwikkelingen
Verkeersveiligheid in het algemeen is een onderwerp dat terugkomt in het Omgevingsprogramma Mobilteit dat wordt opgesteld.

Ontwikkelingen collegeprogramma
Geen ontwikkelingen t.o.v. begroting 2024

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-11.169	-11.932	-489	-12.421	-532	-513	-507
Baten	2.704	1.719	144	1.863	253	253	253
Totaal Exploitatie	**-8.465**	**-10.213**	**-345**	**-10.558**	**-279**	**-260**	**-254**
Mutaties Reserves							
Storting	-1.700	-800	109	-691			
Onttrekking	349	1.014		1.014			
Totaal Mutaties Reserves	**-1.351**	**214**	**109**	**322**	**-**	**-**	**-**
Programma totaal	**-9.816**	**-10.000**	**-236**	**-10.236**	**-279**	**-260**	**-254**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
Budgetten energie structureel verhogen				
De mutatie op de energielasten is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-239	-219	-199	-194
Onkruidbestrijding op verharding				
Het raamcontract voor onkruidbeheersing op verharding is opnieuw aanbesteed. Het budget moet structureel met € 200.000 worden verhoogd. Dit komt voornamelijk door aanpassen van de methode van bestrijden en de stijgende prijzen. Voorgaande jaren was ook tussentijds bijstellen van de budgetten nodig.	-200	-200	-200	-200
Budgetten zwerfafval				
De producenten van wegwerpplastic dragen bij aan de kosten van opruimen en verwerken van afval. De voorlopige vergoeding bedraagt €3,02 per inwoner, in juni 2024 wordt het definitieve bedrag vastgesteld. Tevens draagt het Afvalfonds €0,76 per inwoner bij voor het aandeel verpakkingen in de openbare afvalbakken. Daartegenover staat dat de kosten van opruimen en verwerken afval ook structureel stijgen. Per saldo een structureel voordeel van € 58.000.	58	58	58	58
Degeneratievergoeding				
De gemeente ontvangt meerjarig een degeneratievergoeding van € 2 miljoen De raming voor 2024 was € 800.000. In 2023 is € 108.753 meer ontvangen ban begroot dat wordt met bestemming rekeningresultaat gestort. Dat betekent dat de storting in de degeneratiereserve in 2024 verlaagd moet worden.	-109			
Schadevergoedingen wegen				
Voor verhaalschade aan de openbare verlichting en wegen wordt jaarlijks ongeveer € 100.000 ontvangen. Deze opbrengsten werden eerder niet geraamd. Vanwege de structurele aard wordt voorgesteld dit budget op te nemen in de begroting.	100	100	100	100
Totaal Exploitatie	-390	-261	-241	-236
Mutaties Reserves				
Degeneratievergoeding				
Verlaging storting. Zie toelichting exploitatie.	109			
Totaal Mutaties Reserves	109			

Investeringen

Op basis van de voortgangsoverleggen van de projecten IBOR en vGRP zijn geen budget aanpassingen nodig.

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Extra budget Veerstoep				
Op 2 juli 2024 wordt de evaluatie van het project Veerstoep gepresenteerd. Er zijn nog belangrijke aanpassingen uitgevoerd, bijvoorbeeld een veiligere overnachtingsvoorziening voor de veerboot. Voorgesteld wordt om het investeringsbudget met € 315.000 (6,7%) te verhogen. De extra kapitaallasten van € 5.300 (structureel nadeel) worden verwerkt in de begroting vanaf 2025.	-315			
Totaal mutaties op programma	**-315**			

ECONOMIE

Met het programma Economie stimuleert de gemeente het ondernemers- en vestigingsklimaat. In dit programma staan ook activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Dit doen we samen met ondernemers, organisaties, provincie en andere gemeenten.

In dit programma zijn middelen opgenomen voor de dienstverlening aan ondernemers, (samenwerkings-)projecten van arbeidsmarkt en onderwijs, de herstructurering van bedrijfslocaties, investeringen in winkelgebieden en de transitie naar een toekomstbestendige landbouw.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-1.462	-1.401	15	-1.385	15	15	222
Baten	553	410	7	417	7	7	-25
Totaal Exploitatie	**-909**	**-991**	**23**	**-968**	**23**	**23**	**197**
Mutaties Reserves							
Storting	-801			-			
Onttrekking	1.175	300		300			
Totaal Mutaties Reserves	**374**	**300**	**-**	**300**	**-**	**-**	**-**
Programma totaal	**-535**	**-691**	**23**	**-668**	**23**	**23**	**197**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
Budgetten energie structureel verhogen				
De mutatie op de energielasten is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-15	-15	-15	-15
Gebiedsprocessen				
In het collegeprogramma is er voor de jaren 2023 t/m 2026 voor gebiedsprocessen € 200.230 als budget per jaar vastgesteld en onttrokken aan de reserve Gebiedsprocessen. Bij het opstellen van de begroting 2024 is voor de jaarschijf 2027 ten onrechte € 206.000 als budget opgenomen. Een incidenteel voordeel in de jaarschijf 2027.				206
Totaal Exploitatie	-15	-15	-15	191

Investeringen

Geen investeringen voor dit programma groter dan € 50.000

ONDERWIJS, SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Met het programma Onderwijs, sport, cultuur en recreatie stimuleert de gemeente het culturele en sportieve klimaat. Dit draagt bij aan de goede gezondheid, talentontwikkeling en participatie van inwoners. Ook draagt het bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat in de gemeente.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor de taakvelden Sportbeleid en activering, Sportaccommodaties, Culturele presentatie, -productie en -participatie, Musea Cultureel erfgoed, Media (waaronder het bibliotheekwerk), Openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-18.731	-19.220	-1.340	-20.560	443	-70	68
Baten	4.526	2.965	621	3.586	-	-	-
Totaal Exploitatie	**-14.205**	**-16.255**	**-719**	**-16.974**	**443**	**-70**	**68**
Mutaties Reserves							
Storting	-2.061	-1.042	-443	-1.485	-		
Onttrekking	1.298	1.409	810	2.218	-536		
Totaal Mutaties Reserves	**-763**	**366**	**367**	**733**	**-536**	**-**	**-**
Programma totaal	**-14.968**	**-15.889**	**-352**	**-16.241**	**-93**	**-70**	**68**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
SJP-2024 aanpassen reguliere peuteropvang				
De mutatie op subsidiejaarplan 2024 is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-65	-65	-65	-65
SJP-2024 Taakvelden correctie				
De mutatie op subsidiejaarplan 2024 is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-194	-72	-72	-72
-	194	72	72	72
SPUK IDO				
Vanaf 1 januari 2023 hebben gemeenten de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van het IDO (Informatiepunt Digitale Overheid) en ontvangen hier een specifieke uitkering voor. Deze uitkering krijgt een wettelijke verankering in het de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Deze wet gaat, naar verwachting, op 1 januari 2025 in en hierin staat o.a. opgenomen dat inwoners recht hebben op digitale communicatie met bestuursorganen.	-56			
-	56			
Verduurzaming Sportgebouwen				
De gemeenteraad heeft een investeringsbudget van € 3 miljoen gevoteerd in haar vergadering van 1 november 2022. Het college heeft ingestemd met het plan verduurzaming vastgoed waarbij ook het grootonderhoud een aantal projecten voor € 370.000 naar voren wordt gehaald. Voorgesteld wordt om de vrijval toe te voegen aan de reserve dekking kapitaallasten voor dekking van de afschrijvingslasten en het investeringsbudget verduurzaming gemeentelijke vastgoed te verhogen. De raad is hierover inmiddels geïnformeerd.	370			
Verkoop en gebruik grond KIJK				
Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) heeft van de gemeente Krimpenerwaard eigendommen nodig om dijkversterking KIJK (Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard) uit te kunnen voeren. Er worden gronden verkocht, zakelijk recht gevestigd en een overeenkomst afgesloten voor tijdelijk in gebruik name. De incidentele baten van € 73.000 worden toegevoegd aan de reserve strategische verwervingen.	73			

Groencontract ruwgras				
Het onderhoudscontract voor 'Ruwgras en Slootwerk' is opnieuw aanbesteed. Het budget wordt met € 50.000 structureel verhoogd.	-50	-50	-50	-50
Bijstellen afschrijvingen Onderwijs huisvesting				
De investeringen van de bouw van de scholen in het IHP 1.0 zijn geactualiseerd naar de actuele planning. Dit levert vanaf 2025 een incidenteel voordeel op vanwege de afschrijvingslasten die doorschuiven.		133	157	184
Uitvoeringskosten monumenten				
In 2023 is er een start gemaakt met de cultuurhistorische waardekaart. Voor het afronden van het project is een extra budget van € 34.000 nodig. Daarnaast willen we verder gaan met beschrijving van de monumenten. Bij uitwerking van de waardekaart bleken bij een aantal monumenten de omschrijving te ontbreken. Voor actualisatie is een budget van € 30.000 nodig. Tevens verwachten we de archeologische verwachtingskaart te actualiseren en plaatsen we Stolpersteinen voor een budget van € 20.000.	-83			
Uitbreiden van Alert4you uren in de kinderopvang				
In december 2023 heeft het college besloten de uren Alert4you uit te breiden en het hiervoor benodigde budget € 55.000,00 vanuit de maatwerkvoorzieningen Jeugd over te hevelen.	-55			
Aanpassen Loonsom en formatie				
De mutaties voor loonkosten, formatie en inhuur zijn toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overschrijdende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking voor dit programma zijn verwerkt in het programmatotaal.	-130	-130	-130	-130
Verlagen diverse kleine budgetten				
Voor de structureel sluitende begroting zijn diverse kleine budgetten beoordeeld en kunnen worden verlaagd. Voor dit programma is het structurele voordeel € 84.000.	84	84	84	84
Aanpassen investeringsvoorstellen scholen				
Voor de periode 2022-2025 een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor de huur van grond ten behoeve van de tijdelijke sporthal Schoonhoven. Vanaf 2026 is deze last ten onrechte structureel doorgetrokken in de begroting. Dit wordt nu gecorrigeerd. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 53.000 vanaf 2026. Tevens zijn de exploitatielasten van de bijstellingen van de investeringsvoorstellen. verwerkt. Per 2027 is er een structureel voordeel van € 91.000. Bijstelling van de investeringsbudgetten heeft ook gevolgen voor de rentelasten. Deze worden bij het opstellen van de begroting meegenomen als onderdeel van de totaalfinanciering.	-6	-19	-19	91
Budget basisschool de Ark				
In november 2023 is door de raad een investeringsbudget van € 12 miljoen vastgesteld. Een onderdeel daarvan is de vrijval van de boekwaarde van de aanbouw en deel van bestaande pand, planning 2025. De planning slopen in najaar 2024. Dit betekent een afwaardering van de boekwaarde 2024 van € 560.000. De geraamde sloopkosten zijn € 250.000. Sloopkosten worden conform beleid niet geactiveerd, dit zijn lasten voor de exploitatie. Voorstel is om het budget voor 2024 met € 810.000 te verhogen, met als dekking onttrekken aan de algemene reserve vrij vermogen en het investeringsbudget met € 810.000 te verlagen. Daarmee worden de structurele kapitaallasten voor de begroting vanaf 2026 lager.	-810	536		
Budget Oekraïne 2024				
Zie toelichting programma sociaal domein.	-90	-90	-90	-90
Totaal Exploitatie	-763	400	-113	24

Mutaties Reserves				
Verduurzaming Sportgebouwen				
Zie toelichting exploitatie.	-370			
Verkoop en gebruik grond KIJK				
Zie toelichting exploitatie.	-73			
Budget basisschool de Ark				
Zie toelichting exploitatie.	810	-536		
Totaal Mutaties Reserves	367	-536		

Investeringen

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Extra budget renovatie sportveld Dilettant				
Het sportveld van natuurgras is ongelijkmatig verzakt en zal op een correcte hoogte met het juiste dakprofiel moeten worden geprofileerd. Dit heeft tot gevolg dat de bijbehorende hekwerken rondom het veld en de omliggende bestrating moeten worden verwijderd en aangepast. Ook moet de door de verzakking beschadigde drainage vervangen moeten worden. Voorgesteld wordt een investeringskrediet van € 80.000 vast te stellen. De afschrijving van € 8.000 per jaar wordt gedekt uit de reserve sport.	-80			
Renovatie kleedkamers Concordia en Bakwetering				
Het is noodzakelijk de kleedkamers en douches in de sporthallen Concordia en Bakwetering te renoveren. De planning is op basis van onderzoek vervroegd. Voorgesteld wordt een budget groot onderhoud vast te stellen. Sporthal Concordia € 78.464 en sporthal De Bakwetering € 201.463 Beide bedragen (inclusief BTW) zijn opgenomen in het beheerplan en worden gedekt uit de voorziening onderhoud gebouwen.	-280			
Verduurzaming Sportgebouwen				
Zie toelichting exploitatie.	-370			
Aanpassen investeringsvoorstellen scholen				
De tijdelijke school in Bergambacht zorgt voor een aanzienlijke toename van auto- en fietsverkeer en voetgangers. Het is daarom nodig om de parkeerplaats aan de Dijklaan en aangrenzende infrastructuur opnieuw in te richten en aan te laten sluiten op een aan te leggen schoolplein. Dit is een uitbreiding op de oorspronkelijke projectscope die kostenverhogend is. Daarnaast is de aanleg van het schoolplein duurder dan begroot. De verwachte extra kosten bedragen € 500.000.	-500			
Door een meevallende aanbesteding is er een voordeel bij de bouw van het Schoonhovens college. Er hoeft geen aanspraak te worden gemaakt op het beklemde onderdeel van de aanvraag van € 2 miljoen. Het investeringsbudget wordt verlaagd.	2.000			
In de aanvraag voor de bouw van het Schoonhovens college en sporthal De Meent is rekening gehouden met lasten voor tijdelijke huur van de grond van € 59.500 gedurende 3 jaar. Het investeringsbudget wordt met € 179.000 verlaagd. Huurlasten worden niet geactiveerd, deze komen tel laste van de exploitatie.	179			
Budget basisschool de Ark				
In november 2023 is door de raad een investeringsbudget van € 12 miljoen vastgesteld. Een onderdeel daarvan is de vrijval van de boekwaarde van de aanbouw en deel van bestaande pand, planning 2025. De planning slopen in najaar 2024. Dit betekent een afwaardering van de boekwaarde 2024 van € 560.000. De geraamde sloopkosten zijn € 250.000. Sloopkosten worden conform beleid niet geactiveerd, dit zijn lasten voor de exploitatie. Voorstel is om het budget voor 2024 met € 810.000 te verhogen, met als dekking onttrekken aan de algemene reserve vrij vermogen en het investeringsbudget met € 810.000 te verlagen. Daarmee worden de structurele kapitaallasten voor de begroting vanaf 2026 lager.	-810			
Totaal mutaties op programma	**139**			

SOCIAAL DOMEIN

Het programma Sociaal domein richt zich op de vraagstukken over welzijn, welbevinden van en (inkomens-) ondersteuning aan inwoners. We versterken de zelfredzaamheid en onderlinge verbondenheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van de transformatieopgave (van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’), die volgt uit de transitie van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-70.232	-69.948	-3.553	-73.500	-4.105	-4.145	-4.159
Baten	20.758	12.808	4.605	17.413	4.468	4.468	4.468
Totaal Exploitatie	**-49.474**	**-57.140**	**1.052**	**-56.087**	**364**	**324**	**310**
Mutaties Reserves							
Storting	-3.899		-660	-660			
Onttrekking	1.316	969	70	1.039			
Totaal Mutaties Reserves	**-2.583**	**969**	**-590**	**379**	**-**	**-**	**-**
Programma totaal	**-52.057**	**-56.171**	**462**	**-55.708**	**364**	**324**	**310**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
Aanpassing PGB tarief Jeugd				
Tarieven voor de pgb Jeugd worden aangepast naar € 23,20 per uur. Vooruitlopend op de uitspraak van de Centrale Raad van Bestuur over de verhoging van het PGB tarief bij Jeugd wordt alvast rekening gehouden met de financiële gevolgen. De verwachting is reëel dat de verhoging wordt doorgezet op basis van eenzelfde soort uitspraak bij de Wmo.	-77	-77	-77	-77
Bijdrage Promen WSW				
Het ondernemingsplan Promen 2024 is vastgesteld waarbij de bijdrage is bijgesteld. Voor de Wsw betreft dit een structurele verhoging va het budget van € 23.000 in 2024 oplopend naar € 138.000 in 2027.	-23	-84	-124	-138
Financiering crisisbedden				
Vanaf maart 2024 beschikt de regio Midden-Holland over 2 crisisbedden verblijf die uitsluitend beschikbaar zijn voor jeugdigen uit onze regio. We verwachten hierdoor een afname van plaatsingen buiten de regio en in uitzonderingscontracten (URC). Wat vervolgens leidt tot kortere doorlooptijden en een afname in de totale kosten. De lasten van deze maatregel voor Krimpenerwaard bedragen € 78.500.	-79	-79	-79	-79
Projectmanager Preventieteam				
De mutatie op subsidiejaarplan 2024 is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-70			
SDV vroegsignalering Septembercirculaire				
Sinds 1 januari 2021 is vroegsignalering door de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) voor gemeenten een wettelijke taak. Het doel is het tijdig signaleren van schuldenproblematiek. Om hier invulling aan te geven worden de incidenteel beschikbaar gestelde middelen van € 95.000 van het Rijk uit de Septembercirculaire 2023 hiervoor ingezet.	-95			
Uitbreiden van Alert4you uren in de kinderopvang				
Dit betreft de dekking van de uren uitbreiding Alert4you op programma onderwijs, sport, cultuur en recreatie.	55			
Budgetten Wmo en Jeugd 2024				
In de begroting 2024 zijn de lasten van Jeugd € 18,7 miljoen en € 11,3 miljoen voor Wmo verwerkt. Jaarlijks wordt deze begroting bij de eerste tussentijdse rapportage bijgesteld naar de gerealiseerde cijfers van het voorgaande jaar plus het indexcijfer van het begrotingsjaar. Het indexcijfer voor de meeste posten voor zorg in natura binnen de Jeugd en Wmo posten bedraagt 6,3%. De geraamde lasten jeugd dalen met € 222.000 naar € 11,5 miljoen en de Wmo stijgt met € 85.000 naar € 11,4 miljoen. Voor 2024 levert dit een incidenteel voordeel op van € 137.000. Vanaf 2025 wordt dit voordeel verrekend met het positieve inverdien effect op de integrale toegang sociaal domein dat is verwerkt in de begroting.	137	0	0	0
Budget Oekraïne 2024				
Het budget en de specifieke uitkering van uit het rijk voor opvang van gevluchte Oekraïners worden structureel verwerkt in de begroting De middelen zijn bestemd voor de langdurige opvang, bijzondere kostenregeling, leerlingenvervoer, inhuur en de inzet van de ambtelijke organisatie. Hiervan is voor 2024 al € 400.000 meegenomen in de begroting. Het restant van € 660.000 wordt gestort in de Algemene reserve vrij vermogen voor toekomstige uitgaven.	-3.425	-4.010	-4.010	-4.010
-	4.575	4.575	4.575	4.575
Totaal Exploitatie	999	326	286	272

Mutaties Reserves				
Projectmanager Preventieteam				
Zie toelichting exploitatie.	70			
Budget Oekraïne 2024				
Zie toelichting exploitatie.	-660			
Totaal Mutaties Reserves	-590			

Investeringen

Geen investeringen voor dit programma groter dan € 50.000

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard aan het behouden en bevorderen van een gezonde en duurzame leefomgeving.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van taken op het gebied van volksgezondheid, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit en dierenwelzijn.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-20.386	-20.719	-822	-21.541	-716	-241	-241
Baten	17.280	17.158		17.158			
Totaal Exploitatie	**-3.106**	**-3.560**	**-822**	**-4.383**	**-716**	**-241**	**-241**
Mutaties Reserves							
Storting	-278	-271		-271			
Onttrekking	470	357	50	407			
Totaal Mutaties Reserves	**192**	**86**	**50**	**136**	**-**	**-**	**-**
Programma totaal	**-2.914**	**-3.474**	**-772**	**-4.246**	**-716**	**-241**	**-241**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
Budgetten energie structureel verhogen				
De mutatie op de energielasten is toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overstijgende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking is verwerkt in het programmatotaal.	-161	-161	-161	-161
-	161	161	161	161
Groot onderhoud bosplantsoenen bij begraafplaatsen				
Voor het grootonderhoud aan de bosplantsoenen op de begraafplaatsen is een budget van € 20.000 nodig. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de reserve begraafplaatsen.	-20			
ODMH - asbest				
Met ingang van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is ook het behandelen van de sloopmeldingen voor de asbestsaneringen toegevoegd aan het basistakenpakket. De ODMH heeft hierover op verzoek van de gemeente een businesscase opgesteld. De jaarlijkse bijdrage aan OMDH moet structureel met € 233.000 worden verhoogd.	-233	-233	-233	-233
Aanpassen Loonsom en formatie				
De mutaties voor loonkosten, formatie en inhuur zijn toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overschrijdende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking voor dit programma zijn verwerkt in het programmatotaal.	-475	-475		
Voorbereiden beleidsplan Begraven				
Voor het opstellen van het integraal beleidsplan Begraven zijn kaders en randvoorwaarden nodig. De keuzes die in het beleid worden gemaakt, worden vertaald naar een meerjarenbegroting voor de begraafplaatsen. Hiervoor wordt een bestuursopdracht opgesteld.	-30			
Totaal Exploitatie	-758	-708	-233	-233
Mutaties Reserves				
Groot onderhoud bosplantsoenen bij begraafplaatsen				
Zie toelichting exploitatie.	20			
Voorbereiden beleidsplan Begraven				
Zie toelichting exploitatie.	30			
Totaal Mutaties Reserves	50			

Investeringen

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Afvalpas per huishouden				
Nog niet alle huishoudens beschikken over een afvalpas die toegang geeft tot de milieustraat. Door deze passen nu in één keer te laten verzorgen door Cyclus zijn de kosten 50% minder dan afvalpassen te laten leveren op aanvraag. Voorgesteld wordt een investeringsbudget van € 80.000 vast te stellen. De mutatie is budgetneutraal de kapitaallasten worden gedekt uit de verlaging van de DVO lasten van cyclus.	-80			
Groot onderhoud bosplantsoenen bij begraafplaatsen				
Zie toelichting exploitatie.	-20			
Luifel herstel aula begraafplaats Lageweg				
De gemeente is eigenaar van de aula op de begraafplaats Lageweg, deze is gebouwd in 2012. Na onderzoek is geconstateerd dat groot onderhoud eerder nodig is dan in de originele planning. Voorgesteld wordt het budget eenmalig te verhogen met € 78.873. De lasten kunnen worden gedekt uit de voorziening onderhoud gebouwen.	-79			
Totaal mutaties op programma	**-179**			

VOLKSHUISVESTING, LEEFOMGEVING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Het programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing richt zich op ontwikkeling en behoud van een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

In dit programma zijn middelen opgenomen voor advisering op het gebied van wonen en de kwaliteit van de leefomgeving, het uitvoeren van projecten en voeren van grondexploitaties, het faciliteren van ontwikkelingen van inwoners en ondernemers, het begeleiden van bestemmingsplannen en het afgeven van en toetsen van aanvragen voor omgevingsvergunningen. Door de introductie van de Omgevingswet veranderen veel van de bestaande instrumenten en werkwijzen.

Financieel overzicht

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Exploitatie							
Lasten	-13.953	-8.231	-375	-8.606	-6	-6	7
Baten	13.254	4.886	65	4.952	6	6	6
Totaal Exploitatie	**-699**	**-3.344**	**-310**	**-3.654**	**0**	**0**	**13**
Mutaties Reserves							
Storting	-989	-50	-559	-609			
Onttrekking	1.331	1.069	655	1.724	14	14	-
Totaal Mutaties Reserves	**342**	**1.019**	**96**	**1.115**	**14**	**14**	**-**
Programma totaal	**-357**	**-2.325**	**-214**	**-2.539**	**13**	**13**	**13**

Budgetmutaties

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Exploitatie				
Project DIKA				
Zie toelichting investeringen.	59			
Omgevingsprogramma woningbouw				
Er zijn nu 7 locaties aangewezen om daar woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. Om de haalbaarheid verder te brengen is het nodig om een omgevingsprogramma woningbouw te maken, Dit met als doel om zowel het lobby-traject te versterken als om de wijziging van het omgevingsplan voor deze locaties eenvoudiger te maken. De geraamde kosten zijn € 250.000. Voorgesteld wordt om € 200.000 te dekken uit het saldo van de rapportage. De overige € 50.000 wordt gedekt vanuit de overheveling jaarrekening 2023.	-200			
Aankoop Blekerstraat 3				
Zie toelichting investeringen.	-15	-14	-14	
Aanpassen Loonsom en formatie				
De mutaties voor loonkosten, formatie en inhuur zijn toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overschrijdende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking voor dit programma zijn verwerkt in het programmatotaal.	-168			
Totaal Exploitatie	-323	-14	-14	
Mutaties Reserves				
Bestemmingsreserve strategische verwervingen				
De bestemmingsreserve strategische verwervingen loopt af op 5 november 2024. Deze is ingesteld voor dekking van extra kosten zoals afschrijving, taxatie-en advieskosten, tijdelijke exploitatiekosten en afwaardering van het strategisch vastgoed en gronden. Voorgesteld wordt om de looptijd van de bestemmingsreserve met 5 jaar te verlengen en een bedrag van € 500.000 te storten in de reserve. Deze aanvulling wordt gedekt vanuit de Algemene Reserve grondzaken die hiervoor toereikend is.	-500			
-	500			
Project DIKA				
Zie toelichting investeringen.	-59			
Aankoop Blekerstraat 3				
Zie toelichting investeringen.	15	14	14	
Aanpassen Loonsom en formatie				
De mutaties voor loonkosten, formatie en inhuur zijn toegelicht in de samenvatting onder het kopje programma overschrijdende mutaties. De budgetaanpassing en eventuele dekking voor dit programma zijn verwerkt in het programmatotaal.	140			
Totaal Mutaties Reserves	96	14	14	

Investeringen

Op basis van de voortgangsoverleggen van de projecten IBOR en vGRP zijn geen budget aanpassingen nodig.

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Project DIKA				
Bij het projectbudget DIKA-terrein wordt de opbrengst van de grondverkopen aangepast als nadere uitwerking van de overeenkomst 2023. De verwachte opbrengst van € 59.000 wordt voorlopig gestort in de algemene reserve grondzaken. De verwachte resultaat afwikkeling is in 2026.	59			
Aankoop Blekerstraat 3				
Het College heeft op 9 april 2024 besloten het pand Blekerstraat 3 in Haastrecht aan te kopen. De aankoop houdt verband met de uitvoering van het besluit van de raad van 6 februari 2024 tot vaststelling van het bestemmingsplan de Kleine Betuwe. De aankoop dient de beoogde woningbouw in het gebied Blekerstraat west mogelijk te maken. In raadsbesluit van 4 september 2019 heeft u voor strategische aankopen een bestemmingsreserve ingesteld om exploitatiekosten van aangekochte panden te kunnen dekken Voorgesteld wordt om voor de komende 3 jaar deze lasten van € 42.000 te onttrekken.	-42			
Totaal mutaties op programma	**17**			

WIJZIGINGEN VAN DE BEGROTING

Wijzigingen

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
Bestuur en ondersteuning							
Exploitatie							
Lasten	-32.596	-32.181	-2.617	-34.798	-371	-672	-690
Baten	122.454	125.137	1.935	127.072	2.802	3.027	5.144
Totaal Exploitatie	**89.858**	**92.956**	**-683**	**92.273**	**2.431**	**2.355**	**4.454**
Mutaties Reserves							
Storting	-15.846	-8.729	-250	-8.979	-	-	-
Onttrekking	16.867	9.903	1.123	11.027	221	-22	-
Totaal Mutaties Reserves	**1.021**	**1.174**	**873**	**2.047**	**221**	**-22**	**-**
Programma Bestuur en organisatie	**90.879**	**94.130**	**191**	**94.321**	**2.652**	**2.332**	**4.454**
Veiligheid							
Exploitatie							
Lasten	-5.364	-5.887	3	-5.884	3	3	3
Baten	98	156	-	156	-	-	-
Totaal Exploitatie	**-5.266**	**-5.731**	**3**	**-5.729**	**3**	**3**	**3**
Mutaties Reserves							
Storting	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	32	150	-	150	-	-	-
Totaal Mutaties Reserves	**32**	**150**	**-**	**150**	**-**	**-**	**-**
Programmatotaal Veiligheid	**-5.234**	**-5.581**	**3**	**-5.579**	**3**	**3**	**3**
Verkeer, vervoer en waterstaat							
Exploitatie							
Lasten	-11.169	-11.932	-489	-12.421	-532	-513	-507
Baten	2.704	1.719	144	1.863	253	253	253
Totaal Exploitatie	**-8.465**	**-10.213**	**-345**	**-10.558**	**-279**	**-260**	**-254**
Mutaties Reserves							
Storting	-1.700	-800	109	-691	-	-	-
Onttrekking	349	1.014	-	1.014	-	-	-
Totaal Mutaties Reserves	**-1.351**	**214**	**109**	**322**	**-**	**-**	**-**
Programmatotaal Verkeer, vervoer etc.	**-9.816**	**-10.000**	**-236**	**-10.236**	**-279**	**-260**	**-254**
Economie							
Exploitatie							
Lasten	-1.462	-1.401	15	-1.385	15	15	222
Baten	553	410	7	417	7	7	-25
Totaal Exploitatie	**-909**	**-991**	**23**	**-968**	**23**	**23**	**197**
Mutaties Reserves							
Storting	-801	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	1.175	300	-	300	-	-	-
Totaal Mutaties Reserves	**374**	**300**	**-**	**300**	**-**	**-**	**-**
Programmatotaal Economie	**-535**	**-691**	**23**	**-668**	**23**	**23**	**197**

Onderwijs, cultuur, sport en recreatie							
Exploitatie							
Lasten	-18.731	-19.220	-1.340	-20.560	443	-70	68
Baten	4.526	2.965	621	3.586	-	-	-
Totaal Exploitatie	**-14.205**	**-16.255**	**-719**	**-16.974**	**443**	**-70**	**68**
Mutaties Reserves							
Storting	-2.061	-1.042	-443	-1.485	-	-	-
Onttrekking	1.298	1.409	810	2.218	-536	-	-
Totaal Mutaties Reserves	**-763**	**366**	**367**	**733**	**-536**	**-**	**-**
Programmatotaal Onderwijs, sport etc.	**-14.968**	**-15.889**	**-352**	**-16.241**	**-93**	**-70**	**68**

Sociaal domein							
Exploitatie							
Lasten	-70.232	-69.948	-3.553	-73.500	-4.105	-4.145	-4.159
Baten	20.758	12.808	4.605	17.413	4.468	4.468	4.468
Totaal Exploitatie	**-49.474**	**-57.140**	**1.052**	**-56.087**	**364**	**324**	**310**
Mutaties Reserves							
Storting	-3.899	-	-660	-660	-	-	-
Onttrekking	1.316	969	70	1.039	-	-	-
Totaal Mutaties Reserves	**-2.583**	**969**	**-590**	**379**	**-**	**-**	**-**
Programmatotaal Sociaal domein	**-52.057**	**-56.171**	**462**	**-55.708**	**364**	**324**	**310**

Volksgezondheid en milieu							
Exploitatie							
Lasten	-20.386	-20.719	-822	-21.541	-716	-241	-241
Baten	17.280	17.158	-	17.158	-	-	-
Totaal Exploitatie	**-3.106**	**-3.560**	**-822**	**-4.383**	**-716**	**-241**	**-241**
Mutaties Reserves							
Storting	-278	-271	-	-271	-	-	-
Onttrekking	470	357	50	407	-	-	-
Totaal Mutaties Reserves	**192**	**86**	**50**	**136**	**-**	**-**	**-**
Programmatotaal Volksgezondheid etc.	**-2.914**	**-3.474**	**-772**	**-4.246**	**-716**	**-241**	**-241**

Volkshuisvesting, Leefbaarheid & sted. vernieuwing							
Exploitatie							
Lasten	-13.953	-8.231	-375	-8.606	-6	-6	7
Baten	13.254	4.886	65	4.952	6	6	6
Totaal Exploitatie	**-699**	**-3.344**	**-310**	**-3.654**	**0**	**0**	**13**
Mutaties Reserves							
Storting	-989	-50	-559	-609	-	-	-
Onttrekking	1.331	1.069	655	1.724	14	14	-
Totaal Mutaties Reserves	**342**	**1.019**	**96**	**1.115**	**14**	**14**	**-**
Programmatotaal Volkshuisvesting etc.	**-357**	**-2.325**	**-214**	**-2.539**	**13**	**13**	**13**

Budgetmutaties x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	1e TR	2024	2025	2026	2027
lasten	-173.893	-169.517	-9.178	-178.695	-5.268	-5.629	-5.298
Baten	181.627	165.238	7.378	172.616	7.536	7.762	9.846
Totaal Exploitatie	7.734	-4.279	-1.800	-6.079	2.268	2.133	4.549
Storting	-25.574	-10.893	-1.803	-12.696	0	0	0
Onttrekking	22.838	15.171	2.708	17.879	-301	-9	0
Totaal Mutaties Reserves	-2.736	4.279	904	5.183	-301	-9	0
Totaal Jaarrekening/Begroting	4.998	0	-896	-896	1.967	2.124	4.549

BIJLAGEN

Bijlage 1 - Verdeling incidenteel en structureel

Structureel/Incidenteel

Budgetmutaties x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Structureel				
Baten	6.547	7.536	7.762	9.846
Lasten	-5.054	-5.540	-5.629	-5.504
Onttrekking	38	-29	-9	0
Totaal Structureel	**1.531**	**1.967**	**2.124**	**4.343**
Incidenteel				
Baten	831	0		
Lasten	-4.124	272		206
Onttrekking	2.670	-272	0	0
Storting	-1.803	0	0	0
Totaal Incidenteel	**-2.427**	**0**	**0**	**206**
Rapportage totaal	**-896**	**1.967**	**2.124**	**4.549**

Bijlage 2 - Reserves en voorzieningen

Overzicht Reserves

In de rapportage worden de volgende reservemutaties voorgesteld:

- € 59.320 storten in de algemene reserve grondzaken in verband met de extra ontvangen grondverkopen DIKA-terrein
- € 500.000 onttrekken aan de algemene reserve grondexploitatie en storten in de reserve strategische verwerving voor dekking van extra kosten strategisch vastgoed en gronden
- € 72.914 storten in de reserve strategische verwerving in verband met incidentele grondverkopen met betrekking op de dijkversterking KIJK
- € 370.000 storten in de reserve dekking kapitaallasten voor dekking van afschrijvingslasten die voorvloeien uit verduurzaming van vastgoed
- € 60.000 in 2024 en € 62.000 in 2025 te onttrekken aan de reserve egalisatie bedrijfsvoering in verband met extra formatie voor implementatie financiële applicatie

Bijstellen reservemutaties op basis van eerdere besluitvorming:

- € 50.000 onttrekken aan de reserve begraafplaatsen voor extra kosten werkzaamheden bosplantsoen en opstellen beleidsplan begraven
- € 540.000 in 2024 en € 202.500 in 2025 te onttrekken aan de egalisatiereserve ICT voor het uitvoeren van het informatiebeleid en nieuwe projecten MJOP ICT 2024-2028
- € 70.000 onttrekken aan de reserve sociaal domein voor een projectmanager preventieteam
- € 140.000 onttrekken aan de reserve omgevingsplan voor de gevolgen transitieplan omgevingsplan
- € 559.773 in 2024 onttrekken en in 2025 € 536.367 minder onttrekken aan de algemene reserve vrij vermogen in verband met verschuiving van de vrijval van de boekwaarde deel basisschool de Ark
- € 250.000 onttrekken aan de algemene reserve vrij vermogen in verband met sloopkosten deel basisschool de Ark
- € 14.885 in 2024, € 13.585 in 2025 en 2026 onttrekken aan de reserve strategische verwerving in verband exploitatiekosten strategisch vastgoed
- € 23.236 in 2024 meer onttrekken, in 2025 € 43.070 en 2026 € 22.150 minder onttrekken aan de algemene reserve vrij vermogen in verband met wachtgeld voormalige bestuurders
- € 108.753 in 2024 minder storten in de reserve degeneratievergoeding in verband met aanpassing planning inkomsten degeneratievergoeding (glasvezel)

- € 250.000 onttrekken aan de algemene reserve vrij vermogen om te storten in de reserve personeelsbeleid
- € 660.000 in 2024 storten in de algemene reserve vrij vermogen in verband met toekomstige uitgaven Oekraïners

In de onderstaande tabel zijn alle mutaties, inclusief deze rapportage, opgenomen voor een overzicht van de totaalstand.

OVERZICHT RESERVES	2024			2025	2026	2027	2028
	Saldo aan het begin van het jaar**	overige toe-voe-gingen	onttrek-kingen	Saldo aan het begin van het jaar**	Saldo aan het begin van het jaar**	Saldo aan het begin van het jaar**	Saldo aan het begin van het jaar**
Algemene reserves	**26.434.026**	**8.705.175**	**8.978.189**	**26.161.012**	**26.108.596**	**27.011.959**	**27.011.959**
AR vrij vermogen	18.105.064	8.261.381	5.344.637	21.021.808	20.973.478	20.973.478	20.973.478
AR weerstandsvermogen	3.257.500	0	3.257.500	0	0	0	0
AR grondzaken	5.071.462	443.794	376.052	5.139.204	5.135.118	6.038.481	6.038.481
Rekeningresultaat* **	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bestemmingsreserves	**63.420.755**	**7.510.074**	**12.535.131**	**58.395.698**	**56.455.455**	**54.773.530**	**53.387.017**
Begraafplaatsen	1.852.456	309.567	254.393	1.907.630	2.032.744	2.158.742	2.285.624
Decentralisaties sociaal domein	1.969.007	487.300	1.894.148	562.159	562.159	562.159	562.159
Dekking kapitaallasten	26.042.170	2.947.982	849.884	28.140.268	27.476.522	26.830.875	26.245.758
Huisvesting herindeling	3.575.235	0	254.574	3.320.661	3.068.154	2.817.713	2.569.339
Egalisatiereserve ICT	1.669.122	460.179	1.157.940	971.361	752.737	629.223	513.938
Legaten	85.227	0	85.227	0	0	0	0
Personeelsbeleid	820.579	250.000	335.000	735.579	735.579	735.579	735.579
Sport	3.456.063	450.795	593.556	3.313.302	3.247.846	3.076.701	2.785.671
Omgevingsplannen	567.435	50.000	235.180	382.255	432.255	482.255	532.255
Egalisatie bedrijfsvoering	453.555	70.000	221.000	302.555	287.220	310.555	310.555
Strategische verwerving	78.382	572.914	26.688	624.608	599.220	573.832	562.029
Duurzaamheid	12.128.387	190.000	4.588.125	7.730.262	7.702.137	7.674.012	7.645.887
Tijdelijke verplaatsing bibliotheek Bergambacht	128.854	0	0	128.854	128.854	128.854	128.854
COVID-19	366.881	0	366.881	0	0	0	0
'Overrente'' oversluiten leningen	3.776.032	0	536.979	3.239.053	2.754.963	2.321.234	1.937.573
'WGA-claims''	300.000	100.000	0	400.000	500.000	600.000	700.000
Onderwijshuisvesting	525.164	591.695		1.116.859	1.555.003	1.891.964	1.891.964
'Gebiedsprocessen''	800.920		400.460	400.460	200.230	0	0
Degeneratievergoeding	1.075.096	800.000	735.096	1.140.000	440.000	0	0
Begrotingstekorten	3.750.190	229.642	0	3.979.832	3.979.832	3.979.832	3.979.832
Totaal reserves	**89.854.781**	**16.215.249**	**21.513.320**	**84.556.710**	**82.564.051**	**81.785.489**	**80.398.976**

Overzicht Voorzieningen

Bij de afvalstoffenheffing worden verhogingen in de kapitaallasten gedekt uit de egalisatievoorziening omdat deze nog niet kunnen worden gedekt uit het tarief. De raad stelt immers jaarlijks de tarieven vast. In 2023 ontstond er echter een tekort omdat er minder ledigingen werden aangeboden dan begroot waren. Dit tekort is gedekt uit de betreffende voorziening. Op begrotingsbasis lijkt de voorziening niet toereikend te zijn. Bij de 2e tussentijdse rapportage is er meer inzicht in het verloop van de kosten, de verwachting is dat lagere lasten voor Cyclus en hebben we meer zich op het aantal ledigingen per huishouden. Als er een tekort ontstaat bij de egalisatievoorziening in de toekomst zal dit aangevuld worden.

Bijstellen voorziening mutaties:

- € 450.000 toevoegen aan de voorziening verlofsparen in verband met regeling verlofsparen
- € 422.500 onttrekken aan de voorziening egalisatie bouwleges in verband met hogere tarieven voor inhuur
- € 370.000 vrijval uit de voorziening groot onderhoud gebouwen in verband met verduurzaming van vastgoed
- € 170.200 in 2024, € 166.250 in 2025 en 2026 onttrekken aan de voorziening vGRP in verband met hogere lasten voor energie en uitbreiding vergunning applicatie

OVERZICHT VOORZIENINGEN	2024			2025	2026	2027	2028
	Saldo aan het begin van het jaar*	overige toe-voe-gingen	onttrek-kingen	Saldo aan het begin van het jaar**	Saldo aan het begin van het jaar	Saldo aan het begin van het jaar**	Saldo aan het begin van het jaar**
Afkoop grafrechten	1.709.907	316.570	254.200	1.772.277	1.834.647	1.897.017	1.959.387
Afvalstoffenheffing	486.374	0	29.705	456.669	411.952	141.232	-101.809
IBOR	15.860.104	4.503.275	7.145.539	13.217.840	9.847.248	7.081.595	6.476.209
Onderhoud gebouwen	3.114.950	1.380.482	4.334.904	160.528	640.512	545.467	868.242
Pensioenen wethouders	3.381.401	108.388	24.955	3.464.834	3.548.267	3.631.700	3.715.133
vGRP	11.571.408	0	828.747	10.742.661	9.440.196	8.007.797	6.229.894
Reparatie uitkering WW	102.270	19.000	0	121.270	140.270	159.270	178.270
Egalisatie bouwleges	1.255.506	372.536	422.500	1.205.542	855.542	505.542	159.006
Verlofsparen	1.338.461	450.000	0	1.788.461	1.788.461	1.788.461	1.788.461
Legaten	0	85.227		85.227	85.227	85.227	85.227
Totaal voorzieningen	**38.820.381**	**7.235.478**	**13.040.550**	**33.015.309**	**28.592.322**	**23.843.308**	**21.358.020**

*Dit betreft de stand na actualisatie jaarrekening 2023 inclusief de bedragen van de projecten die doorlopen na vaststelling van de jaarrekening 2023 en gewijzigde begroting tot en met de raad van 16 april 2024.

**Dit betreft de stand per 31 december tot en met de raad van 16 april 2024 en na mutaties 1e tussentijdse rapportage 2024

***Resultaat van de jaarrekening is pas na het besluit van de resultaatbestemming een onderdeel van de reserve positie.

Bijlage 3 - Raadsinformatiebrieven

gemeente Krimpenerwaard

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR Gemeenteraad
CC
DATUM 3 oktober 2023
ONDERWERP Septembercirculaire 2023

Beste heer, mevrouw,

Op 19 september is de septembercirculaire 2023 verschenen. Deze circulaire informeert u in hoofdzaak over de gemeentefondsuitkeringen voor 2023 en verder, gebaseerd op de miljoenennota 2023.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste onderwerpen uit de septembercirculaire 2023 en de financiële gevolgen van deze circulaire voor de gemeente Krimpenerwaard.
De belangrijkste onderwerpen zijn:
- Accresontwikkeling
- Hoeveelheidsverschillen
- Financieringssytematiek
- Btw compensatiefonds (BCF)
- Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen

In de zomer van 2022 hebben de fondsbeheerders en VNG afgesproken het systeem van ‘samen de trap op en af’ te verlaten. Daarvoor in de plaats komt een splitsing tussen een nominaal en volumedeel. Dat volumedeel is vastgeklikt voor de jaren 2022-2025 naar de stand meicirculaire 2022.

Het kabinet heeft, als uitwerking van het coalitieakkoord, besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op het 8-jarig historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen.

Onderstaande tabel laat de verschillen zien van deze circulaire ten opzichte van de meicirculaire 2023 voor onze gemeente.

Totaal x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Uitkering gemeentefonds conform begroting	102.289	108.186	109.383	100.616	99.582
Septembercirculaire 2023*	102.783	109.814	112.192	103.559	104.601
Mutatie	494	1.628	2.809	2.943	5.019

*Inclusief BCF plafond en afspraken jeugdzorgbijdrage

Ten opzichte van de meicirculaire 2023 is per saldo sprake van een voordeel.

Onderstaande tabel laat een uitsplitsing zien van de belangrijkste onderdelen van de bovenstaande mutaties voor de jaren 2023-2027:

Totaal x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Wijziging uitkeringsfactor	146	1.346	2.671	2.881	4.966
BTW compensatiefonds (BCF)	290				
Taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen	58	282	138	62	53
(A) Mutatie op basis van septembercirculaire 2023	494	1.628	2.809	2.943	5.019
Taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen	-58	-162	-69	-62	-53
(B) lastenraming	**-58**	**-162**	**-69**	**-62**	**-53**
(A-B) Mutatie na verwerking lasten	436	1.466	2.740	2.881	4.966

De bovenstaande tabel is opgebouwd uit twee onderdelen. Onderdeel A is de berekening van de algemene uitkering voor de gemeente Krimpenerwaard. Onderdeel B gaat over de lasten die we als gemeente Krimpenerwaard zelf naar eigen inschatting ramen.

Ten opzichte van de meicirculaire 2023 is per saldo sprake van een voordeel. Een deel is vrij te besteden en een deel wordt ontvangen voor de compensatie van specifieke uitgaven, zoals bijvoorbeeld veilig wonen

Hieronder volgt een uitleg over de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire 2023.

Wijziging uitkeringsfactor

Accresontwikkeling vanaf 2024 € 1.178.000 oplopend tot € 5.200.000 in 2027

Het accres stijgt vanaf 2024 met name als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen. Ook wijzigt de gehanteerde systematiek van gecombineerde indices naar indexering op basis van het bbp. Dat heeft een positief effect op het accres vanaf 2025. Tenslotte is er in 2027, vooruitlopend op de nieuwe systematiek van historisch meerjarige gemiddelde, sprake van een hoger volumeaccres.

Hoeveelheidsverschillen vanaf 2023 € 146.000 aflopend tot € 42.000 in 2027

De basisgegevens van veel maatstaven zijn geactualiseerd. Denk aan huishoudens en uitkeringsontvangers. Daarnaast zijn de OZB-maatstaven bijgesteld.

Financieringssystematiek uitname btw-compensatiefonds vanaf 2027 € -210.000 structureel

Bij Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet vanaf 2027 structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Zoals reeds in de meicirculaire 2023 (paragraaf 2.2.3) aangekondigd dient van dit bedrag een deel te worden afgestort in het BCF. Die afstorting is in deze circulaire verwerkt.

Plafond BTW compensatiefonds incidenteel in 2023 € 290.000

Gemeenten krijgen hun betaalde btw in de meeste gevallen terug via het BTW-compensatiefonds. Dit fonds is echter gemaximeerd. Declareren gemeenten meer btw dan beschikbaar, dan wordt dit verrekend met het gemeentefonds. Als gemeenten minder declareren, wordt dit toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor 2023 is de verwachting dat de gezamenlijke gemeenten minder declareren dan dat er in het fonds beschikbaar is. Dit bedrag wordt dus toegevoegd aan het gemeentefonds.

Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen

In 2023 en de daarop volgende jaren vinden er nog verschillende stortingen en uitnames plaats uit het gemeentefonds. Een groot deel van deze mutaties is klein van omvang en wordt niet genoemd. Conform ons eigen financieel beleid van de afgelopen jaren ramen wij tegenover specifieke taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen ook de daarbij behorende lasten. Derhalve hebben een aantal van deze mutaties een budgettair neutraal effect. De belangrijkste mutaties zijn:

- ***Bijzondere bijstand en vroegsignalering incidenteel in 2024 € 95.000***
  Dit betreft extra middelen die beschikbaar worden gesteld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.

- ***Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg incidenteel in 2024 € 121.000 en in 2025 € 69.000***
  Dit betreft een loon- en prijsbijstelling uit 2022 voor jeugdzorg. Hiervoor hebben we al lasten opgenomen in de meerjarenbegroting.

- ***Participatie in 2023 € 45.000 aflopend naar € 37.000 in 2027***
  Gemeenten worden gecompenseerd voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw).

Aandachtspunten

Energietoelage
De eerder toegezegde resterende middelen voor de energietoelage 2023 zijn nog niet uitgekeerd, omdat de noodzakelijke wijziging van de Participatiewet tijdens het publiceren van de septembercirculaire nog niet was goedgekeurd. Inmiddels heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel. Verwachting is dat de middelen worden uitgekeerd in de decembercirculaire 2023.

De Omgevingswet
De in het coalitieakkoord toegezegde compensatie invoeringskosten Omgevingswet voor gemeenten is niet verwerkt in de septembercirculaire 2023. Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 14 juli jl. wordt de compensatie voor 2023 opgenomen in de decembercirculaire 2023.

Begroting 2024
De septembercirculaire 2023 heeft in meerjarenperspectief een aantal wijzigingen tot gevolg. Deze wijzigingen hebben op het oog een positief effect voor onze begrotingspositie tot gevolg. Een deel van deze middelen zullen mogelijk worden ingezet voor dekking van de eventuele stijgende lonen en prijzen komende jaren.

De financiële consequenties 2023 worden zoals gebruikelijk verwerkt in de slotwijziging 2023 en de meerjarige gevolgen worden verwerkt in de 1e tussentijdse rapportage 2024.

Indien bij het saldo van de begroting 2024 (indien deze onverkort vastgesteld wordt) het saldo van de septembercirculaire 2023 wordt opgeteld, ziet het financiële beeld er als volgt uit:

Totaal x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Saldo begroting	3.005	230	-217	-10.387	-12.078
Mutaties septembercirculaire 2023	436	1.466	2.740	2.881	4.966
Saldo begroting na septembercirculaire 2023	3.441	1.696	2.523	-7.506	-7.112

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage
Septembercirculaire 2023

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip P.J. Bouvy-Koene

gemeente Krimpenerwaard

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR Gemeenteraad
CC
DATUM 19 december 2023
ONDERWERP Decembercirculaire 2023

Beste heer, mevrouw,

Op 6 december jl. is de decembercirculaire 2023 verschenen. De decembercirculaire 2023 bevat een aantal bijstellingen met financiële consequenties voor de programmarekening 2023 en de meerjarenbegroting 2024.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste onderwerpen uit de decembercirculaire 2023 en de financiële gevolgen van deze circulaire voor de gemeente Krimpenerwaard.
De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Landelijke ontwikkelingen (aantal huishoudens met een laag inkomen)
- Energietoeslag (al opgenomen in de overheveling van 2023)
- Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Deze circulaire bevat de definitieve verdeling van de middelen die het kabinet beschikbaar heeft gesteld aan gemeenten om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening.

Voor het bereiken van de doelen van de Omgevingswet ontvangen de partijen (waaronder gemeenten) middelen, zodat ze in hun transitie kunnen zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen.

Onderstaande tabel laat de verschillen zien van deze circulaire ten opzichte van de september 2023 voor onze gemeente.

Totaal x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Uitkering gemeentefonds conform begroting	105.093	109.814	112.192	103.559	104.601
Decembercirculaire 2023*	105.526	109.762	112.049	103.438	104.486
Mutatie	433	-52	-143	-121	-115

*Inclusief BCF plafond en afspraken jeugdzorgbijdrage

Ten opzichte van de septembercirculaire 2023 is er sprake van een voordeel in 2023 en een nadeel van 2024 tot en met 2027.

Onderstaande tabel laat een uitsplitsing zien van de belangrijkste onderdelen van de bovenstaande mutaties voor de jaren 2023-2027:

Totaal x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Wijziging uitkeringsfactor	-88	-52	-143	-121	-115
Taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen	521				
(A) Mutatie op basis van decembercirculaire 2023	433	-52	-143	-121	-115
Taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen	-452				
(B) lastenraming	**-452**	-	-	-	-
(A-B) Mutatie na verwerking lasten	-19	-52	-143	-121	-115

De bovenstaande tabel is opgebouwd uit twee onderdelen. Onderdeel A is de berekening van de algemene uitkering voor de gemeente Krimpenerwaard. Onderdeel B gaat over de lasten die we als gemeente Krimpenerwaard zelf naar eigen inschatting ramen of verwerken bij de programmarekening.

Ten opzichte van de septembercirculaire 2023 is er per saldo (A-B) sprake van een nadeel. Hieronder volgt een uitleg over de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de septembercirculaire 2023.

Wijziging uitkeringsfactor
De landelijke aantallen voor de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen zijn aangepast. De stijging van de aantallen zorgt voor een daling van de uitkeringsfactor, omdat het totaal uit te keren bedrag binnen het gemeentefonds gelijk blijft.

Voor Krimpenerwaard is sprake van een stijging van het aantal huishoudens met een laag inkomen, waardoor de daling van de uitkeringsfactor deels wordt gecompenseerd. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2023 om een bedrag van € 88.000 nadelig. Krimpenerwaard stijgt minder hard ten opzichte van landelijk. Dus, ondanks de stijging van het aantal huishoudens met een laag inkomen ontvangen we hiervoor minder geld van het Rijk.

Taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen
In 2023 vinden er nog verschillende stortingen en uitnamen plaats uit het gemeentefonds. Een groot deel van deze mutaties is klein van omvang en wordt niet genoemd. Conform ons eigen financieel beleid van de afgelopen jaren ramen wij tegenover specifieke taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen ook de daarbij behorende lasten. Per saldo hebben deze mutaties een budgettair neutraal effect.
De belangrijkste mutaties zijn:

- ***Energietoelage***
  Mensen die leven van 120% van het sociaal minimum ontvangen in 2023 een energietoeslag van € 1300. De Participatiewet is hiervoor aangepast. Een deel hiervan is al in 2022 uitgekeerd aan gemeenten. De wijziging in deze circulaire betreft het resterende deel. Voor de gemeente Krimpenerwaard het in 2023 om een voordelig bedrag van € 2.310.190. Vooruitlopend op deze circulaire is dit bedrag al opgenomen in de overheveling van 2023 naar 2024.
  Invoeringskosten Omgevingswet
  Dit zijn middelen voor gemeenten om er voor zorgen dat zij aangesloten, geoefend en ingeregeld te zijn en te voldoen aan de eisen in de Omgevingswet. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2023 om een voordelig bedrag van €361.876. Hiervoor hebben we al middelen opgenomen ten laste van de algemene reserve. Deze middelen zullen dan ook terugvloeien in deze reserve.
- ***Maatschappelijke begeleiding***
  Deze middelen zijn bestemd voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Dit betreft een aanvulling op de reeds ontvangen middelen. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2023 om een voordelig bedrag van €21.330.
- ***Meerkosten Oekraïne sociaal domein***
  Een aantal zorgtaken voor Oekraïense ontheemden ligt bij gemeenten. Het aantal ontheemden is dusdanig in omvang dat dit niet als normale fluctuatie gezien kan worden. Daarom worden gemeenten gecompenseerd voor de extra kosten in het jaar 2023 op basis van het (geraamde) aantal opgevangenen. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2023 om een voordelig bedrag van €68.635.
- ***Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak***
  Gemeenten spelen naast provincies en waterschappen een belangrijke rol bij de totstandkoming van de provinciale gebiedsprogramma's in het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Dat vraagt extra inzet van personeel. Deze uitkering is een bijdrage in de gemaakte kosten. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2023 om een voordelig bedrag van €47.583.

Financiën
De financiële consequenties van de decembercirculaire 2023 worden meegenomen in de programmarekening 2023 en de 1e tussentijdse rapportage 2024.

Indien bij het saldo van de begroting 2024 het saldo van de september en decembercirculaire 2023 wordt opgeteld, ziet het financiële beeld er als volgt uit:

Totaal x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Saldo begroting	230	-217	-10.387	-12.078
Mutaties septembercirculaire 2023	1.466	2.740	2.881	4.966
Mutaties decembercirculaire 2023	-52	-143	-121	-115
Saldo begroting na mutaties september en decembercicrulaire	1.644	2.380	-7.627	-7.227

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage
Decembercirculaire 2023

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	P.J. Bouvy-Koene